

Francisco Juan Martínez-Mojica

MEDALLA D'HONOR 2026

Premis de la Xarxa Vives d'Universitats

UNIVERSITAT DE PERPINYÀ VIA DOMITIA
3 de JULIOL de 2026

LAUDATIO Amparo Navarro Faure, rectora de la Universitat d'Alacant

Siguen les meues primeres paraules per a agrair a la Xarxa Vives la concessió de la Medalla d'Honor al professor Francis Mojica i, d'aquesta manera, unir-se als múltiples reconeixements que ha rebut el nostre professor al llarg de la seua carrera i, especialment, en els últims deu anys. Diuen que ningú és profeta en la seua terra, però com totes les sentències simplificadores de la realitat, tenen un punt de falsedat, que en el cas del professor Mojica es demostra àmpliament, com veurem de seguida.

No reiteraré, perquè ja s'ha explicat extensament, la importància del descobriment del professor Mojica i les seues aplicacions en el futur de l'erradicació de moltes malalties que avui no tenen cura, perquè a hores d'ara és sabut per tothom que, entre els assoliments científics de Francis Mojica, hi ha el descobriment d'un sistema d'immunitat adquirida, conegut com CRISPR, que utilitzen els bacteris per a defensar-se de la infecció per virus, i que aquest descobriment és un dels majors avanços en la història recent, considerat un dels més importants de la microbiologia a escala mundial. El treball pioner de Francis Mojica i la investigació duta a terme durant més de dues dècades, el van convertir, mundialment, en el promotor de la investigació CRISPR i, gràcies a les seues aportacions, s'han desenvolupat excepcionals eines de laboratori que es poden emprar en la manipulació genètica de qualsevol ésser viu, ja que aquesta tecnologia ha simplificat enormement la investigació en biologia i medicina. Es pot afirmar que CRISPR ha sigut una revolució científica, una tecnologia que està canviant el futur de la humanitat, perquè té aplicacions en els més variats camps, des de l'agricultura fins a la salut humana. La tecnologia CRISPR permetrà curar malalties fins a avui intractables o molt difícils de tractar, detectar cèl·lules tumorals, prevenir infeccions o abordar malalties amb un component genètic. I aquesta extraordinària aportació a la ciència la devem a Francis Mojica, encara que la injusta distinció entre ciència bàsica i ciència aplicada haja determinat que el premi Nobel s'atorgara al descobriment i no al descobridor.

Tampoc parlaré de tots els premis que ha rebut el doctor Mojica des que l'any 2016 la revista *Cell* publicara l'article "The Heroes of CRISPR", que segons la revista *Science* era l'avanç científic més rellevant de l'any. En aquest article, es va reconèixer Francis Mojica com a autor del primer descobriment i de la denominació CRISPR, pels resultats obtinguts el 1993 i el 2005.

Són coneguts tots els premis, reconeixements i honors que ha rebut Francis Mojica des d'aleshores, entre molts altres, cal destacar la Distinció de la Generalitat Valenciana al Mèrit Científic, el premi Rei Jaume Primer d'Investigació Bàsica, el premi Alberto Sols a la Millor Labor Investigadora en ciències de la salut, el premi Fundació BBVA Fronteres del Coneixement en la categoria de biomedicina, el de la Fundació Lilly d'Investigació Biomèdica Preclínica, el Plus Alliance a la Innovació Global, l'Albany Medical Center Prize in Medicine and Biomedical Research, el Premi Nacional de Genètica de la Societat Espanyola de Genètica i el premi Passió per la Ciència de la Universitat de Navarra, entre d'altres. És també ambaixador honorari de la Marca Espanya, acadèmic d'honor de la Reial Acadèmia Europea de Doctors, i doctor *honoris causa* per les universitats de València, la Politècnica de València, la Internacional Menéndez Pelayo, la Universitat de Múrcia i la Complutense de Madrid i, com també és conegut, ha sigut candidat al Premi Nobel de Fisiologia o Medicina i al Premi Nobel de Química el 2015 i el 2016.

No obstant això, considere que tot i aquests grans reconeixements, el premi de la Xarxa Vives és especial. En primer lloc, perquè la Universitat d'Alacant, en la qual el doctor Mojica ha desenvolupat tota la seua carrera acadèmica i investigadora, s'integra en la Xarxa Vives d'Universitats perquè hi compartim llengua, cultura i història. Per això, entenc jo que el prestigi del professor Mojica i l'honor que avui se li concedeix no sols honra la Universitat d'Alacant, sinó també a totes les universitats que integren la Xarxa.

I, en segon lloc, perquè aquest acte l'estem celebrant a la Universitat de Perpinyà, a França, fet que ens permet també vertebrar les institucions de més al nord amb les universitats de més al sud pertanyents als territoris de la Xarxa Vives. De segur que, de la mateixa manera que per al professor Mojica els premis més estimats són el de Fill Predilecte de la ciutat d'Elx i l'últim reconeixement de l'institut on va estudiar, que ara porta el seu nom, també li agradarà que les universitats que comparteixen la seua llengua materna li atorguen aquesta Medalla d'Honor.

Finalment, m'agradaria centrar-me en els valors que el treball del professor Mojica i la personalitat del nostre premiat produeixen en els altres. La societat, i especialment els joves, als quals ens dediquem vocacionalment en la universitat, necessiten referents i models a què aspirar. I l'aspecte més important de Francis, no és haver obtingut tots aquests reconeixements, sinó fer-ho sense haver perdut res de la seua humilitat, del seu tracte amable cap a tots i de la seua admiració als qui han investigat també sobre la seua pionera aportació. Mai li hem sentit una queixa, una exigència a la qual probablement tindria dret. Tot això el converteix en un home savi i bo, que és el millor que es pot dir d'algú.

Tota l'ona mediàtica que va afectar el descobriment CRISPR va canviar la vida del nostre professor, que, acostumat a ser amable i educat, no s'ha negat des d'aleshores a assistir i pronunciar conferències davant col·legues, estudiants i companys, i que ha sabut valorar amb humilitat i gratitud tots els premis i felicitacions que ha obtingut. Afortunadament, tanta fama i soroll mediàtic no han alterat gens el seu caràcter discret, referit també a les virtuts de la prudència, la sensatesa i el tacte exquisit per a parlar i obrar. Per tot això, des de fa molt de temps m'agrada anomenar-lo el nostre "heroi discret" i m'agrada recordar un dels seus primers reconeixements, que vaig presenciar com a vicerectora d'Investigació en aquell moment, i que va ser el nomenament de Francis com a acadèmic de la Reial Acadèmia Valenciana de Medicina. No oblidaré mai l'escalinata règia de la Facultat de Medicina de València, presidida per l'estàtua de Ramón y Cajal, ni tampoc aquella aula magna desbordada, amb joves atapeïts els uns contra els altres, asseguts a terra i ocupant fins i tot les finestres, àvids de veure Francis, àvids d'escoltar-lo, perquè tots els qui érem allí volíem ser com ell. Francis, en aquell moment, ja havia fet història, i a tots nosaltres se'ns van escapar les llàgrimes. Perquè el fet que hi haja tanta gent que s'alegre dels seus èxits i es commoga amb la seua personalitat fa que el millor valor de Francis siga, sense ell saber-ho, que ens uneix a moltes institucions i ens fa a tots ser millors.

Per tot l'esmentat, reitere el meu agraïment, en nom de la Universitat d'Alacant, a la Xarxa Vives per aquesta Medalla d'Honor i felicite el professor Mojica en representació de tota la comunitat universitària.

Amparo Navarro Faure
Rectora de la Universitat d'Alacant

Xarxa Vives

d'universitats

Universitat Abat Oliba CEU
Universitat d'Alacant
Universitat d'Andorra
Universitat Autònoma de Barcelona
Universitat de Barcelona
Universitat CEU Cardenal Herrera
Universitat de Girona
Universitat de les Illes Balears
Universitat Internacional de Catalunya
Universitat Jaume I
Universitat de Lleida
Universitat Oberta de Catalunya
Universitat de Perpinyà Via Domitia
Universitat Politècnica de Catalunya
Universitat Politècnica de València
Universitat Pompeu Fabra
Universitat Ramon Llull
Universitat Rovira i Virgili
Universitat de Sàsser
Universitat de València
Universitat de Vic - Universitat
Central de Catalunya

vives.org

.....
xarxa@vives.org

